

Entrevista amb l'escultor de la Sagrada Família

Subirachs, continuador de l'obra de Gaudí

L'artista Josep M. Subirachs o com fer de Gaudí als anys vuitanta

Josep M. Subirachs està realitzant els treballs de la façana de la Passió de la Sagrada Família. Malgrat les múltiples ocupacions que el mantenen enfeinat continuament, Subirachs ha concedit una entrevista a **REUS DIARI**.

BARCELONA.- Andreu Sotorra

Pantalons texans. Estatura mitjana. Cabells esborrifats. Les ungles delaten un treball recent. Apareix darrera una porta de ferro camuflada entre la immensitat de la Sagrada Família. L'estudi té una vidriera que dona a un taller on Subirachs va donant forma a la seva versió de la continuïtat de la façana de la Passió. Acaba d'arribar de Suècia on onze escultures seves han estat exposades al centre Milles Garden. I és a punt de marxar

jor equivocació seria intentar d'imitar Gaudí. Sí, que Gaudí va deixar un dibuix d'aquesta façana amb un ordre de temes que he anat estudiant i resseguint, però no els he seguit al final del projecte.

-Potser alguns haurien estat més contents...

-Potser sí. Però no es tractava d'això. El tema general de la Passió és el mateix, però l'ordre i l'estil són diferents.

-¿Gaudí-Subirachs, d'aquí 15 anys?

-Intento fer una obra per-

té por de tancar-se?

-No, perquè sé alguna cosa més que els altres. Sé, ja d'entrada, què acabaré fent. Més aviat em dona obertura.

-¿No li agradaria també deixar unes pautes de la continuïtat de la Sagrada Família?

-He de confessar que sí. Però estic segur que darrera nostre hi haurà gent nova. Gent amb nous estils. Diferents del meu i que només donant-los opció aconseguirem de fer un document viu de la història de l'arquitectura mundial.

-Parlant de nous valors, ¿vostè el veu optimista, el repleu de gent jove?

-És difícil sense la perspectiva del temps. Potser trobo que la gent jove busca sovint els camins massa fàcils, obres conceptuals amb poc contingut, repeticions de coses fetes.

-Molts d'aquest artistes sur-

del noucentisme, s'ha redescobert la força imparable de Gaudí. Va in crescendo. De ser passat de moda a ser un dels pocs genis que hem tingut.

Un home inquiet

-¿Vostè s'explica l'interès dels orientals? Aquí el perseguen sovint i vostè té l'oportunitat de mirar-se'ls bé... Potser ha descobert què busquen amb tant d'afany...

-No són només els orientals. Gaudí interessa tot el món. Els japonesos es noten més perquè són de mena observadora i de raça diferent. Ens sobten més i ens hi fixem. Però, en realitat, tot hom qui ve a Catalunya o qui, des de fora, en parla sap que Gaudí ha estat l'últim geni que s'ha descobert.

-Acaba d'arribar d'Estocolm, se'n va a Seül, es prepara per San Francisco... ¿Ja li

Les ungles delaten un treball recent. Apareix darrera una porta de ferro camuflada entre la immensitat de la Sagrada Família. L'estudi té una vidriera que dóna a un taller on Subirachs va donant forma a la seva versió de la continuïtat de la façana de la Passió. Acaba d'arribar de Suècia on onze escultures seves han estat exposades al centre Milles Garden. I és a punt de marxar cap a Seül on durant gairebé un mes dirigirà un dels últims encàrrecs internacionals. L'escarpe i el martell li són més que suficients per aconseguir una projecció universal de les més destacades dels últims anys dins l'art català. *El noucentisme -diu- considerava a Gaudí com el dimoni personificat.*

De Gaudí a Subirachs

-¿Vostè se sent una mica Gaudí, als 61 anys?

-No me'n puc sentir. *Que no vol dir que no li tingui una profunda admiració. De fet, Gaudí ja va prosseguir l'obra iniciada per un altre arquitecte. La força i la complexitat l'han fet famosa a tot arreu. Jo només afegiré una part, la de la façana de la Passió.*

-¿I li han marcat algunes pautes? El seu treball no ha estat exempt de polèmiques...

-És que les polèmiques són inevitables. Formen part d'aquesta mateixa complexitat que deia. Està bé que n'hi hagi. Jo he acceptat l'encàrrec perquè precisament m'han donat tota la llibertat.

-¿Segueix, almenys, alguns esbossos de Gaudí, suposo?

-No ben bé. Continuar l'obra de Gaudí seria fer-li un fals favor. Em puc equivocar en el meu treball, però la pit-

que he anat estudiant i resseguint, però no els he seguit al final del projecte.

-Potser alguns haurien estat més contents...

-Potser sí. Però no es tractava d'això. El tema general de la Passió és el mateix, però l'ordre i l'estil són diferents.

-¿Gaudí-Subirachs, d'aquí 15 anys?

-Intento fer una obra per-

sonal, més d'acord amb el conjunt de la meua obra feta, tenint només una mica en compte que he tingut l'oportunitat de seguir un Gaudí.

-Parlant de nous valors, ¿vostè el veu optimista, el lleu de gent jove?

-És difícil sense la perspectiva del temps. Potser trobo que la gent jove busca sovint els camins massa fàcils, obres conceptuals amb poc contingut, repeticions de coses fetes.

-Molts d'aquest artistes sur-

Els noucentistes consideraven Gaudí el dimoni i el modernisme, una perversió artística

ten al carrer amb la seva obra escultòrica... els barris perifèrics, a tocar de les vies del tren, últimament ha passat a Hospitalet... Vostè també té força obra escampada a més d'arreu del món, arreu de Catalunya... ¿Tot lliga, oi?

L'escultura al carrer

-L'edat mitjana, el Renaixement, aquelles obres tan immenses i gairebé eternes... ¿No ha canviat res?

-Bé, ha canviat que a cada època de continuïtat es treballa d'acord amb els temps. Les catedrals de l'edat mitjana que dius ja es feien així, de la mateixa manera que també s'hi feien els grans edificis i els més importants del Renaixement. És una cosa semblant, perquè tampoc jo no ho acabaré definitivament.

-¿La seva última obra, doncs?

-Sense dubte que sí. Puc dir el que molts no poden dir, que jo ja sé quina és la meua última obra.

-¿I això no l'espanta? ¿No

ten al carrer amb la seva obra escultòrica... els barris perifèrics, a tocar de les vies del tren, últimament ha passat a Hospitalet... Vostè també té força obra escampada a més d'arreu del món, arreu de Catalunya... ¿Tot lliga, oi?

-És clar. I sovint veus com la gent hi passa desapercebuda, però si de cop i volta l'escultura desaparegués del carrer, la gent notaria que les ciutats són més tristes.

-¿Però no troba que enmig de tota aquesta nova visió del paper de l'art, s'ha redescobert l'obra del Modernisme, la de Gaudí inclosa, vaja?

-És clar. És que Gaudí n'és el màxim representant. Gaudí va passar una època molt dolenta amb els corrents del noucentisme. El noucentisme el considerava el dimoni personificat. I el modernisme, com si fos una perversió artística.

-¿I ara, doncs?

-Un cop passada la pressió

-No són homes els actuals. Gaudí interessa tot el món. Els japonesos es noten més perquè són de mena observadora i de raça diferent. Ens sobten més i ens hi fixem. Però, en realitat, tot hom qui ve a Catalunya o qui, des de fora, en parla sap que Gaudí ha estat l'últim geni que s'ha descobert.

-Acaba d'arribar d'Estocolm, se'n va a Seül, es prepara per San Francisco... ¿Ja li deixaran acabar la façana amb tant d'aldarull?

-Això forma part de la llibertat que esmentava al principi. Jo he estat de sort i se'm coneix a molts llocs del món. No puc abandonar els compromisos. A Seül per exemple, hi tinc destinat un mes per dirigir el que ha de ser una nova escultura després del monument olímpic, amb el símbol de la unió d'Orient i Occident. M'han triat com a artista occidental.

-¿I coneix el marc físic de Corea?

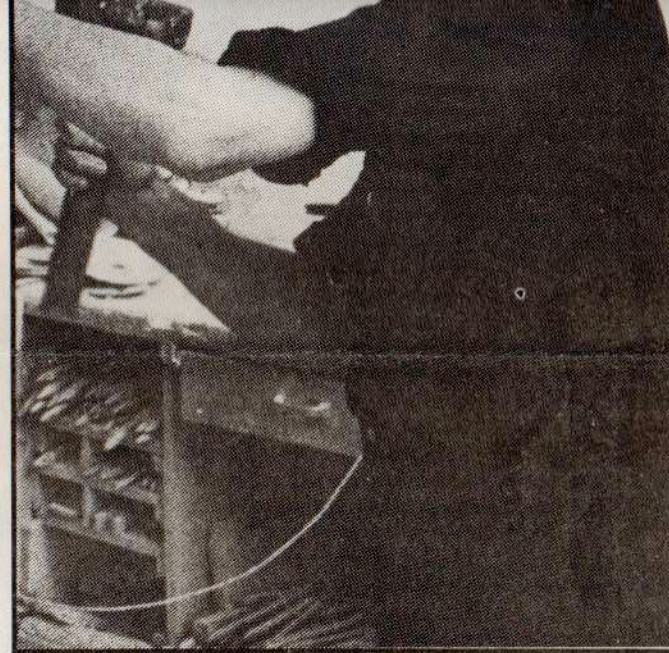
-Hi he estat algunes vegades. On va el projecte és un lloc esplèndid. Amb un llac al fons. L'obra és de pedra de granit.

-Vostè té horaris fixos aquí a la Sagrada Família? ¿Quin és el seu ritme de treball? El que em cansa és no treballar. No tinc cap horari, no. Ara mateix, mentre esperava he estat ultimant uns detalls. Després espero uns amics per anar a sopar. De fet hi estic treballant sempre amb petites intermitències.

-Això només passa quan la feina apassiona qui la fa...

-I aquesta és apassionant, és clar. Com tot allò que surt d'un mateix. El que no suportaria ara és deixar-ho de fer.

-¿I la medicina del repòs, doncs?

Subirachs treballant al taller.

-Variar d'activitat. Així de senzill. Passar de la pedra al gravat, al dibuix, al disseny... Estic dissenyant un rellotge de joieria, un rellotge de butxaca d'home per a una casa de Suïssa!

-¿No em dirà que aquests són els seus divertiments?

-Ho són és clar. Divertiments seriosos dins la mateixa obra, per descomptat.

-Vostè ha fet moltes col·laboracions amb llibres i escriptors, Camilo José Cela, Espriu, ha il·lustrat textos de Baudelaire, la Fontaine...

-Per allò que comentàvem... per tornar a aquells artistes del Renaixement que feien una mica de tot.

-¿Per tornar a Gaudí, que vivia també aquí sota com vostè ara mateix?

-Per viure dins la pròpia obra... però sense perdre la llibertat!

No la perdrà. L'acaben de trucar per enllestir un vídeo

sobre la Passió. Insisteix que se'n va l'endemà mateix a Seül. Entremig, però, s'haurà inaugurat un monument seu a Garcia Lorca a la vila de Cadagés. Els llibres i els dibuixos i els estris, ordenadíssims, escairen l'estudi de Subirachs. ¿Sap què va dir Gaudí...? Que aquesta no era la darrera de les catedrals sinó potser la primera d'una nova sèrie. Inevitablement, Gaudí li recorda, a Subirachs, la ciutat de Reus. L'escultor, de nou a la porta de ferro, ens confessa, de sobte, que ell, a Reus, hi va tenir el seu primer amor. I, per un cop, ni que traïm l'ofici, no li podem guardar el secret. Com en la visió d'una obra de Gaudí, la confessió de Subirachs acaba de posar l'element que sempre proporciona la guspira de l'inesperat. ¿Qui ho ha dit que Gaudí i Subirachs no tenien res en comú? Més, molt més que la Sagrada Família

L'artista Josep M. Subirachs

fer de Gaudí als

Josep M. Subirachs està realitzant els treballs de la façana de la Passió de la Sagrada Família. Malgrat les múltiples ocupacions que el mantenen enfeinat continuament, Subirachs ha concedit una entrevista a REUS DIARI.

BARCELONA.- Andreu Sotorra

Pantalons texans. Estatura mitjana. Cabells esborrifats. Les ungles delaten un treball recent. Apareix darrera una porta de ferro camuflada entre la immensitat de la Sagrada Família. L'estudi té una vidriera que dona a un taller on Subirachs va donant forma a la seva versió de la continuïtat de la façana de la Passió. Acaba d'arribar de Suècia on onze escultures seves han estat exposades al centre Milles Garden. I és a punt de marxar cap a Seül on durant gairebé un mes dirigirà un dels últims encàrrecs internacionals. L'escarpre i el martell li són més que suficients per aconseguir una projecció universal de les més destacades dels últims anys dins l'art català. *El noucentisme -diu- considerava a Gaudí com el dimoni personificat.*

De Gaudí a Subirachs

-¿Vostè se sent una mica Gaudí, als 61 anys?

-No me'n puc sentir. Que no vol dir que no li tingui una profunda admiració. De fet, Gaudí ja va prosseguir l'obra iniciada per un altre arquitecte. La força i la complexitat l'han fet famosa a tot arreu. Jo només afegiré una part, la de la façana de la Passió.

-¿I li han marcat algunes pautes? El seu treball no ha estat exempt de polèmiques...

-És que les polèmiques són inevitables. Formen part d'aquesta mateixa complexitat que deia. Està bé que n'hi hagi. Jo he acceptat l'encàrrec perquè precisament m'han donat tota la llibertat.

jor equivocació seria intentar d'imitar Gaudí. Sí, que Gaudí va deixar un dibuix d'aquesta façana amb un ordre de temes que he anat estudiant i resseguint, però no els he seguit al final del projecte.

-Potser alguns haurien estat més contents...

-Potser sí. Però no es tractava d'això. El tema general de la Passió és el mateix, però l'ordre i l'estil són diferents.

-¿Gaudí-Subirachs, d'aquí 15 anys?

-Intento fer una obra per-

té por de tancar-se?

-No, perquè sé alguna cosa més que els altres. Sé, ja d'entrada, què acabaré fent. Més aviat em dona obertura.

-¿No li agradaria també deixar unes pautes de la continuïtat de la Sagrada Família?

-He de confessar que sí. Però estic segur que darrera nostre hi haurà gent nova. Gent amb nous estils. Diferents del meu i que només donant-los opció aconseguirem de fer un document viu de la història de l'arquitectura mundial.

-Parlant de nous valors, ¿vostè el veu optimista, el reple de gent jove?

-És difícil sense la perspectiva del temps. Potser trobo que la gent jove busca sovint els camins massa fàcils, obres conceptuals amb poc contingut, repeticions de coses fetes.

-Molts d'aquest artistes sur-

Els noucentistes consideraven Gaudí el dimoni i el modernisme, una perversió artística

sonal, més d'acord amb el conjunt de la meua obra feta, tenint només una mica en compte que he tingut l'oportunitat de seguir un Gaudí.

L'escultura al carrer

-L'edat mitjana, el Renaixement, aquelles obres tan immenses i gairebé eternes... ¿No ha canviat res?

-Bé, ha canviat que a cada època de continuïtat es treballa d'acord amb els temps. Les catedrals de l'edat mitjana que dius ja es feien així, de la mateixa manera que també s'hi feien els grans edificis i els més importants del Renaixement. És una cosa semblant, perquè tampoc jo no ho acabaré definitivament.

-¿La seva última obra,

ten al carrer amb la seva obra escultòrica... els barris perifèrics, a tocar de les vies del tren, últimament ha passat a Hospitalet... Vostè també té força obra escampada a més d'arreu del món, arreu de Catalunya... ¿Tot lliga, oi?

-És clar. I sovint veus com la gent hi passa desapercebuda, però si de cop i volta l'escultura desaparegués del carrer, la gent notaria que les ciutats són més tristes.

-¿Però no troba que enmig de tota aquesta nova visió del paper de l'art, s'ha redescobert l'obra del Modernisme, la de Gaudí inclosa, vaja?

-És clar. És que Gaudí n'és el màxim representant. Gaudí va passar una època molt dolenta amb els corrents del noucentisme. El noucentisme

Subirachs o com s anys vuitanta

del noucentisme, s'ha redescobert la força imparable de Gaudí. Va in crescendo. De ser passat de moda a ser un dels pocs genis que hem tingut.

Un home inquiet

-¿Vostè s'explica l'interès dels orientals? Aquí el persegueixen sovint i vostè té l'oportunitat de mirar-se'ls bé... Potser ha descobert què busquen amb tant d'afany...

-No són només els orientals. Gaudí interessa tot el món. Els japonesos es noten més perquè són de mena observadora i de raça diferent. Ens sobten més i ens hi fixem. Però, en realitat, tot-hom qui ve a Catalunya o qui, des de fora, en parla sap que Gaudí ha estat l'últim geni que s'ha descobert.

-Acaba d'arribar d'Estocolm, se'n va a Seül, es prepara per San Francisco... ¿Ja li deixaran acabar la façana amb tant d'aldarull?

-Això forma part de la llibertat que esmentava al principi. Jo he estat de sort i se'm coneix a molts llocs del món. No puc abandonar els compromisos. A Seül per exemple, hi tinc destinat un mes per dirigir el que ha de ser una nova escultura després del monument olímpic, amb el símbol de la unió d'Orient i Occident. M'han triat com a artista occidental.

-¿I coneix el marc físic de Corea?

-Hi he estat algunes vegades. On va el projecte és un lloc esplèndid. Amb un llac al fons. L'obra és de pedra de granit.

-Vostè té horaris fixos aquí a la Sagrada Família? ¿Quin és el seu ritme de treball? El que em cansa és no treballar. No tinc cap horari, no. Ara mateix, mentre esperava he estat ultimant uns detalls. Després espero uns amics per anar a sopar. De fet

Subirachs treballant al taller.

-Variar d'activitat. Així de senzill. Passar de la pedra al gravat, al dibuix, al disseny... Estic dissenyant un rellotge de joieria, un rellotge de butxaca d'home per a una casa de Suïssa!

-¿No em dirà que aquests són els seus divertiments?

-Ho són és clar. Divertiments seriosos dins la mateixa obra, per descomptat.

-Vostè ha fet moltes col·laboracions amb llibres i escriptors, Camilo José Cela, Espriu, ha il·lustrat textos de Baudelaire, la Fontaine...

-Per allò que comentà-

sobre la Passió. Insisteix que se'n va l'endemà mateix a Seül. Entremig, però, s'haurà inaugurat un monument seu a Garcia Lorca a la vila de Cadaqués. Els llibres i els dibuixos i els estris, ordenadíssims, escairen l'estudi de Subirachs. ¿Sap què va dir Gaudí...? Que aquesta no era la darrera de les catedrals sinó potser la primera d'una nova sèrie. Inevitablement, Gaudí li recorda, a Subirachs, la ciutat de Reus. L'escultor, de nou a la porta de ferro, ens confessa, de sobte, que ell, a Reus, hi va tenir el seu pri-